

## ZÁGRÁB VÁROSI KÖNYVTÁRHÁLÓZATA

VUKOVIĆ, Višnja: Gradska knjižnica Zagreb kao matična knjižnica grada. = Vjesnik Bibliotekara Hrvatske. 7. god. 1961. 1-2. no. 59-67.p.

A Zágrábi Városi Könyvtár mint a város központi könyvtára.

A zágrábi Városi Könyvtár 1959 július 14-e óta a város központi könyvtárának szerepét tölti be.

Zágráb városa ügyigazgatás szempontjából 18 kerületre oszlik. A kerület mindegyikében eddig is legalább egy közművelődési könyvtár működött. A kerületi könyvtárak első szemrevételezése során azonban nagy különbségeket állapítottak meg közöttük mind szervezet, mind személyzet, mind pedig nevelő tevékenység tekintetében. A Központi Könyvtárra tehát az a feladat várt, hogy a mutatkozó eltéréseket közös nevezőre hozza.

Első feladatnak a 18 kerület könyvtári rendszerének azonos elveken nyugvó kifejlesztését tekintették. Irányadó alapelvekként az IFLA The standards of public libraries service (A közművelődési könyvtári szolgáltatások szabványai) c. kiadványban lefektetett szempontokat fogadták el.

A könyvtári munka alapkövetelménye, hogy a könyvek minden polgár rendelkezésére álljanak. Ennek szem előtt tartásával kellett tehát a könyvtárhálózatot kialakítani.

Zágráb 18 kerülete két körzet között oszlik meg: vagy a városi körzeten belül esik, ahol sűrű a település, vagy a külső körzetre, ahol a települések már messzire esnek egymástól.

A 18 kerület mindegyikének megvan a maga könyvtári hálózata: egy központi könyvtár a körülötte működő fiókkönyvtárakkal.

A városi körzetben a könyvtárak elhelyezésénél azt az elvet tartják szem előtt, hogy a könyvtárat a tőle legtávolabb eső lakos 20-25 perces sétával elérhesse. További hat könyvtár megnyitása után a városi körzet már jól el lesz látva könyvtárakkal.

A külső körzet könyvtári hálózata azonban még nagyon hiányosnak mondható. Itt az egyes kerületek középpontjába kerül majd a központi könyvtár, a körülötte lévő nagyobb településekben fiókkönyvtárak, a kisebbekben pedig kölcsönző állomások fognak működni. A kisebb települések jó részét mozgó könyvtári szolgálattal fogják ellátni.

Fiókkönyvtárakat az olyan községekben létesítenek, amelyek 3 km-es körzetben 2000 lakossal bírnak. Azokon a területeken viszont, ahol 3 km-es körzeten belül 1000-2000 lakos lakik, kölcsönző állomást állítanak fel. Mozgó könyvtár az 1000 lakoson aluli településeken fog működni.

A közművelődési könyvtár legfontosabb helyisége a szabadpolc rendszerű előcsarnok. Ennek mérete a könyvállomány nagyságától függ, a könyvállomány nagyságát viszont a lakosság lélekszáma szabja meg. Minimálisan minden főre egy-egy könyvet kell számítani.

Ezen felül szükség van még: raktári helyiségre, gyermekkönyvtár-csatlóra, fel-

nöttek olvasótermére, katalogizálási és szakozó teremre, a könyvtárvezető és a könyvtári tanács helyiségére, irodahelyiségre és mellékhelyiségekre.

Minden egyes kerület számára létszámtervet kell kidolgozni. A kerület központi könyvtárában a vezető könyvtárosnak, a felvilágosítást végző könyvtárosnak és katalogizálónak szakképzett könyvtárosnak kell lennie.

A közművelődési könyvtárak ellátmányát a lakosok számának arányában kell megállapítani. A lakosonként 350 dinár alapul vételével megállapított költségvetés elegendő keretet nyújt egy-egy kerület könyvtári hálózata minimális költségeinek fedezésére.

A Városi Központi Könyvtár egyik legfontosabb feladata: a szabadpolc-rendszer bevezetése minden közművelődési könyvtárba. Eddig a könyvek felállítása numerus kurrens szerint történt. A szabadpolc rendszerezése esetén viszont szakcsoportok szerinti elrendezésre van szükség. Ezért áttérnek a könyvek ETO szerinti felállításra. Az áttérés az egyes közművelődési könyvtárakban - a Városi Könyvtár szakembereinek irányításával - fokozatosan, lassanként megy végbe. (BZ)

## A DIMITROVGRÁDI MERICSLERI SZÉN BÁNYA

### KÖNYVTÁRÁNAK TERVEI

NIKOLOV, Andon: Zadacsite v szvetlinata na 22. kongresz na KPSzS i 8. kongresz na BKP. = Bibliotekar (Szofiga). 9.god. 1962. 1.no. 13-14.p.

Feladatok az SzKP 22. Kongresszusával és a Bolgár Kommunista Párt 8. Kongresszusával kapcsolatban. - A dimitrovgrádi Mericsleri bánya könyvtárának munkájáról.

A bolgár könyvtárak hozzáálltak az SzKP XXII. Kongresszusára hozott határozatok végrehajtásához és ugyanakkor nagy lelkesedéssel készülnek a Bolgár Kommunista Párt VIII. Kongresszusára. - A dimitrovgrádi Mericsleri szénbánya könyvtára a kongresszusi anyag propagálása mellett nagy súlyt helyez a bányászok szakmai képzettségének elősegítésére. Célul tűzte ki, hogy még ebben az évben megnyeri a dolgozók 80%-át a könyvtár számára és a kölcsönzések megoszlásában legalább 10%-ra emeli a bányászati szakkönyvek számát. Két szakmai olvasóankétet, rendszeres könyvszemléket terveznek.

A sokoldaluan fejlett embertípus nevelése érdekében intenzíven propagálják a társadalmi - politikai és ismeretterjesztő műveket, illetve a szépirodalmat. Különös figyelemben részesítik a kommunista munkabrigádok tagjait és számukra két speciális ankétot rendeznek.

1962-ben kerül sor a Bolgár Kommunista Párt VIII. Kongresszusára és a népi ülnökök megválasztására. Ezek az események még fokozottabb feladatokat rónak a bánya könyvtárára. Ennek érdekében közös munkatervet dolgoznak ki a pártszervezettel, az ifjusági szervezettel és a szakszervezettel.

Megkülönböztetett figyelmet fordítanak az állománygyarapításra, ügyelve arra, hogy a könyvtárban meglegyenek a bolgár nép eddigi nagyszerű eredményeit tükröző könyvek. A kongresszus előtt ankétéket foznak tartani és kiállításokon mutatják be a bolgár népnek a Párt vezetése alatt elért eredményeit.

(PS)